

Prof. dr hab. inż. arch. Waldemar Marzęcki
Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego
Wydział Budownictwa i Architektury
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

RECENZJA

**dla Rady Naukowej Dyscypliny Architektura i Urbanistyka
Politechniki Warszawskiej
dotycząca oceny dorobku naukowego, dydaktycznego i zawodowego
oraz rozprawy habilitacyjnej, dr inż. arch. Agaty Gawlak
w związku z postępowaniem o nadanie
stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk inżynierjno-
technicznych.**

Podstawa opracowania

1. Uchwała nr 255/II/2022 Rady Naukowej Dyscypliny Architektura i Urbanistyka Politechniki Warszawskiej z dnia 31 maja 2022 r.
2. Wniosek do Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitacyjnego z dnia 23 lutego 2022 r.
3. Monografia „Mieszkanie dla zdrowia, projektowanie dla przyszłych seniorów”.
4. Dane wnioskodawcy.
5. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora.
6. Autoreferat w języku polskim.
7. Wykaz osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny.
8. Wybrane publikacje naukowe.
9. Wybrane własne realizacje architektoniczne.

Dorobek naukowy i ocena istotnej aktywności naukowej

Dr inż. arch. Agata Gawlak jest absolwentką Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej. Uczelnię tę ukończyła w 2003 roku uzyskując dyplom magistra inżyniera architekta.

Habilitantka dodatkowo w 2015 r. ukończyła studia III stopnia prowadzone przez Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Poznańskiej.

Rozprawę doktorską prowadzoną przez dr hab. inż. arch. Mariana Fikusa prof. PP oraz promotora pomocniczego dr hab. inż. arch. Ewę Pruszewicz-Sipińską prof. PP pt. „Architektura izby przyjęć - szpital, pacjent, personel” obroniła na Wydziale Architektury Politechniki Karkowskiej w 2015 roku.

Habilitantka wskazała, zgodnie ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jako znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka monografię, której tytuł brzmi: „Mieszkanie dla zdrowia, projektowanie dla przyszłych seniorów”.

Pani dr inż. arch. Agata Gawlak wykazała w swych osiągnięciach naukowych 39 publikacji: 25 z nich to rozdziały w monografiach naukowych. Z tego 6 z nich zostało opublikowane w wydawnictwach zagranicznych z punktacją od 5 do 20 na liście MEiN. 14 publikacji stanowią współautorskie artykuły w czasopiśmie naukowych. Wyjątek stanowi jeden autorski artykuł opublikowany w 2020 roku w Zeszytach Naukowych Politechniki Poznańskiej. Wśród artykułów na uznanie zasługują dwie publikacje współautorskie za 70 punktów i jedna publikacja również współautorska za 100 punktów.

Habilitantka w ramach informacji naukometrycznych wykazała Impakt Faktor na poziomie 9,289. Indeks Hirscha według google scholar oraz scopus i Web of Science jest identyczny i wynosi 2. Liczba cytowań wg Google Scholar – 17, Scopus - 6 Web of Science - 6 oraz Researchgate – 20.

Habilitantka swą aktywność naukową stara się godzić z działalnością dydaktyczną i projektową.

Głównym obszarem zainteresowań naukowych są problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa. W ramach projektowania architektonicznego i uniwersalnego habilitantka koncentruje się w szczególności na zagadnieniach dotyczących ochrony zdrowia. Wyrazem tych zainteresowań było uczestnictwo Pani dr inż. arch. Agaty Gawlak w pracach zespołu badawczego „Architektura zdrowia. Współczesne tendencje w projektowaniu obiektów związanych z ochroną zdrowia i jakości życia”.

Prowadzone prace badawcze pozwoliły habilitantce na uzyskanie indywidualnego grantu badawczego wspierającego stypendialnie doktorantów. Był to grant w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki nr PO KL 8.2.2/30-302-13/14.

Badania przeprowadzone przez dr inż. arch. Agatę Gawlak stały się częścią jej przyszłego doktoratu. Prowadzone badania dotyczące wybranych

funkcji szpitalnych zaowocowały opublikowaniem w 2019 roku monografii pt. „Architektura szpitala: izba przyjęć w szpitalu pediatrycznym”.

Habilitantka była współorganizatorką jednej międzynarodowej konferencji w Poznaniu oraz uczestniczyła w szeregu innych konferencji poświęconych zagadnieniom służby zdrowia w tym dwóch zagranicznych w Wielkiej Brytanii i Francji.

Habilitantka zajmuje się również drugim pokrewnym obszarem badawczym, dotyczącym projektowania architektonicznego w dobie starzejących się społeczeństw. W tym obszarze istotnym jest również aspekt dydaktyczny, dotyczący poszerzanie jakości kształcenia studentów. W ramach tej aktywności Pani dr inż. arch. Agata Gawlak uzyskała grant w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Pośredniczy w tym działaniu NCBiR z koordynacją trzech wydziałów Politechniki Poznańskiej.

Kolejnym obszarem zainteresowań naukowych habilitantki jest środowisko zamieszkania seniorów z uwzględnieniem usług ochrony zdrowia, celem utrzymania jak najdłuższej samodzielności w ich miejscu zamieszkania. Wnioski z tych badań habilitantka zawarła w monografii „Mieszkanie dla zdrowia, projektowanie dla przyszłych seniorów”.

Dr inż. arch. Agata Gawlak w autoreferacie wspomina jeszcze o czwartym obszarze badawczym, dotyczącym jakości życia w mieście ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb seniorów. Badania nad zagadnieniami urbanistycznymi, dotyczącymi w/w problematyki opublikowane w dwóch współautorskich publikacjach, zaowocowały planami współpracy badawczej i publikacyjnej z uniwersytetem w Singapurze.

Habilitantka współpracuje również z Uniwersytetem Medycznym w Poznaniu oraz Politechniką Lubelską.

Do aktywności naukowej dr inż. arch. Agaty Gawlak zaliczyć też trzeba aktywność recenzencką dla dwóch czasopism międzynarodowych: International Journal of Environmental Research and Public Health i Journal of Asian Architecture and Building Engineering. Działalność ta jest prowadzona od 2021 r.

W 2020 habilitantka była członkiem zespołu ekspertów, zajmujących się standardami urbanistycznymi odnośnie infrastruktury technicznej.

Dr inż. arch. Agata Gawlak swoje badania rozwija również z dwoma innymi poznańskimi uczelniami: Uniwersytetem Artystycznym i Uniwersytetem Medycznym.

W 2021 habilitantka doskonalila swój warsztat naukowy na kursach tematycznych na Delft University oraz Harvard University.

Od 2022 r dr inż. arch. Agata Gawlak jest profesorem wizytującym na Politechnice Lwowskiej.

Dr inż. arch. Agata Gawlak jest promotorem pomocniczym w trzech przewodach doktorskich.

Reasumując, zarówno dorobek publikacyjny, udział w grantach, współpracę z innymi uczelniami krajowymi i zagranicznymi oraz wszystkie inne aktywności naukowe można uznać za znaczące.

Działalność dydaktyczna

Dr inż. arch. Agaty Gawlak prowadzi zajęcia na pierwszym i drugim stopniu na 17 semestrach na Politechnice Poznańskiej, Uniwersytecie Artystycznym i Politechnice Lwowskiej. Habilitantka była promotorem 67 dyplomów inżynierskich i magisterskich. 16 prac dyplomowych wykonanych pod kierunkiem dr inż. arch. Agaty Gawlak uzyskało nagrody w tym Ministra Infrastruktury i Rozwoju TUP, Prezydenta m. Poznania. W tym czasie wykonała również 40 recenzji dyplomów inżynierskich i magisterskich. Habilitantka bierze też czynny udział w tworzeniu programów studiów.

W 2020 r. dr inż. arch. Agata Gawlak założyła pracownię Projektowania Uniwersalnego służącą szkoleniu z projektowania dla osób specjalnej troski.

Działalność dydaktyczną habilitantki należy ocenić bardzo wysoko.

Działalność organizacyjna

Dr inż. arch. Agaty Gawlak od wielu lat jest zaangażowana w różne formy działalności organizacyjnej. Od 2016 r. pełni funkcję prodziekana ds. kształcenia a od 2020 prodziekana ds. kształcenia i nauki na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej. Równolegle jest członkiem lub współprzewodniczącą 5 komisji uczelnianych. Dodatkowo od 2018 r. dr inż. arch. Agata Gawlak jest członkiem Zespołu ds. Ewaluacji na Politechnice Poznańskiej. Habilitantka brała również udział w wielu działalnościach organizacyjnych, związanych z utworzeniem nowego kierunku „Architektura Wnętrz”, procedurami akredytacyjnymi, notyfikacji dyplomów i wielu innych. Od 2017 r. dr inż. arch. Agata Gawlak jest ekspertem Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Działalność organizacyjna habilitantki zyskała uznanie w postaci 4 nagród Rektora Politechniki Poznańskiej.

Działalność organizacyjną habilitantki jak pozostałe wymienione wcześniej aktywności należy ocenić również bardzo wysoko.

Dorobek zawodowy

Pani dr inż. arch. Agata Gawlak posiada uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń uzyskane w 2010 r. Z załączonego zestawienia wybranych realizacji architektonicznych wynika, że habilitantka specjalizuje się w projektowaniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Habilitantka zamieściła również

realizację obiektów o innych funkcjach takich jak: biurowo-usługowy czy przemysłowy. Pani dr inż. arch. Agata Gawlak zajmuje się również projektowaniem wnętrz.

Ocena monografii habilitacyjnej

Przedstawiona do oceny monografia habilitacyjna pt. „Mieszkanie dla zdrowia, projektowanie dla przyszłych seniorów” składa się 242 stron tekstu zasadniczego i dodatkowo bibliografii zawierającej literaturę, raporty i strategie, źródła internetowe oraz akty prawne. Na końcu monografii habilitacyjnej autorka umieściła również spis ilustracji, spis tabel i spis wykresów. Całość monografii została opublikowana na 278 stronach.

Zasadniczy tekst monografii został podzielony na 7 rozdziałów. Składają się na nie: Wprowadzenie, Zdrowie a potrzeby przestrzenne nowych seniorów, Oczekiwania przestrzenne młodych ludzi wobec miejsca zamieszkania na starość, Środowisko zamieszkania jako miejsce zdrowego starzenia się, Wielokryterialna ocena przestrzeni mieszkaniowej dla seniorów, Eksperymentalna ocena przestrzeni dla zdrowego starzenia się oraz Podsumowanie.

Habilitantka w swojej monografii przedstawiła badania dotyczące potrzeb przestrzennych w środowisku mieszkaniowym na tle zmieniających się kompetencji i umiejętności przyszłych seniorów. Pani Agata Gawlak rozważa również aspekty dotyczące rozwoju telemedycyny i związanej z tym redefinicji funkcji obiektów ochrony zdrowia na rzecz przeniesienia niektórych jej elementów do środowiska mieszkaniowego seniorów. Habilitantka omawia również aspekty demograficzne i na tym tle problem wyraźnego starzenia się społeczeństwa. W związku z tym autorka wyraża potrzebę nowego zdefiniowania zarówno systemu funkcjonowania służby zdrowia, jak i środowiska mieszkaniowego. Habilitantka próbuje z pozycji architekta zaproponować nowe rozwiązania dotyczące przestrzeni mieszkaniowej spełniające oczekiwania przyszłych seniorów

We wprowadzeniu do monografii Pani Agata Gawlak wyjaśnia genezę problemu, cel i zakres pracy, sformułowanie metody oraz stan badań. Całość wywodów zilustrowana jest stosownymi wykresami oraz dość wymownymi fotografiami przedstawiającymi różne aspekty życia i emocji ludzi starszych.

Rozdział drugi poświęcony został relacjom pomiędzy zdrowiem a potrzebami przestrzennymi przyszłych seniorów. Jest to bardzo obszerny niemal 100 stronicowy rozdział. W ramach tej części dysertacji habilitacyjnej autorka omawia bardzo wiele zagadnień, poczynając od rozwoju formy i funkcji obiektów ochrony zdrowia w ujęciu historycznym i współczesnym. Następnie zostały omówione parametry związane ze zjawiskiem starzenia się oraz aspekty społeczne związane z tym zjawiskiem. Poruszone zostały również elementy funkcjonalne systemu szpitalnej ochrony zdrowia, w tym formy

pozaszpitalne. W tym telemedycynę i inne aspekty ochrony zdrowia w środowisku mieszkalnym.

Rozdział trzeci zatytułowany „Oczekiwania przestrzenne młodych ludzi wobec miejsca zamieszkania na starość” zawiera omówienie wyników badań ankietowych, dotyczących oczekiwań młodych ludzi w stosunku do standardu zamieszkiwania po osiągnięciu starszego wieku. Autorka zauważa, że o ile potrzeby i oczekiwania obecnych seniorów są dość dobrze zbadane, o tyle przyszłe potrzeby w tym zakresie osób obecnie młodych są mało rozpoznane. Zdaniem habilitantki jest to bardzo istotny problem, gdyż przyszli seniorzy będą stanowić znacznie większą grupę społeczną niż to ma obecnie miejsce. Badania zostały zilustrowane stosownymi schematami i zestawieniami tabelarycznymi. Rozdział ten zawiera również analizę porównawczą wyników badań z 2007, 2011 i 2022 roku.

Rozdział czwarty autorka poświęciła omówieniu środowiska zamieszkania jako miejsca zdrowego starzenia się. Istotnym było zauważenie, że zmienił się model społeczny opieki nad osobami starszymi. Od greckiej czy rzymskiej afirmacji starości i wręcz prawnego obowiązku opieki na seniorami przez rodzinę do odizolowanych od społeczeństwa domów opieki. W rozdziale omówione są również różne typy środowiska mieszkalnego poczynając od zabudowy czysto senioralnej poprzez social-mix, synergiczne habitaty pokoleniowe a kończąc na gospodarstwach opiekuńczych. Wywód ten jest ilustrowany stosownymi rzutami mieszkań, planami urbanistycznym oraz zdjęciami.

W rozdziale piątym, bazując na badaniach zaprezentowanych w rozdziałach: trzecim i czwartym, autorka formuje zestaw kryteriów służących ocenie przestrzeni mieszkaniowej dla seniorów. Zostało wyznaczonych osiem kryteriów. Sześć z nich jest przez autorkę zaczerpniętych z badań brytyjskich. Są to: dostępność przestrzeni, różnorodność, czytelność, adaptacyjność, sensoryczność oraz personalizacja. Habilitantka uzupełniła ten zestaw o dwa swoje autorskie kryteria: innowacje i technologie oraz zanieczyszczenia. Autorka dokonała ustalenia wag kryteriów wspomagając się dziewięćosobowym gronem ekspertów wyłonionych z pośród architektów i urbanistów. Ustalenie kryteriów i stosownych wag pozwoliło na przeprowadzenie w praktyce wieloaspektowej oceny przestrzeni mieszkaniowej dla seniorów. Do badań zostały wybrane trzy fragmenty zabudowy Poznania. W badaniu wzięło udział dwunastu ekspertów, będących przedstawicielami lokalnej społeczności. Przeprowadzone badania dotyczyły aspektów urbanistycznych. Habilitantka przeprowadziła również badania dostępności mieszkań z wykorzystaniem symulatora starości. Wyniki badań zostały zebrane w stosownych tabelach.

Ostatni szósty rozdział tekstu zasadniczego autorka poświęciła na przedstawieniu eksperymentalnej oceny przestrzeni dla zdrowego starzenia się. Powołując się na teorie futurystyczne takie jak projektowanie spekulatywne czy futurystyczne projektowanie strategiczne habilitantka zaprezentowała

wyniki prac studenckich w ramach eksperymentu badawczego dotyczącego futurystycznej wizji przestrzeni zamieszkania przez seniorów.

Ostatni siódmy rozdział habilitantka poświęciła podsumowaniu. W tym również wytycznym projektowym.

Po przeanalizowaniu rozprawy habilitacyjnej pt. „Mieszkanie dla zdrowia, projektowanie dla przyszłych seniorów” nasuwają się następujące uwagi natury redakcyjnej.

Habilitantka przyjęła jako zasadę nieodwoływanie się w tekście do rycin i wykresów. Utrudnia to właściwą korelację pomiędzy ich omówieniem a stosowną reprezentacją graficzną. Zdarzyły się jednak wyjątki od przyjętej zasady. Przykładem może być odwołanie do ilustracji w tekście na stronie 67 w postaci następującej informacji: „(patrz wykres 9)”.

Na stronie 20 (ryc.3 górna ilustracja), zdaniem recenzenta, omyłkowo zostało zamieszczone zdjęcie ilustrujące salę chorych zamiast wymienionej w opisie pod ilustracjami kolejki pacjentów w przychodni

W tekście na stronie 27, omawiającym wykres 3, umieszczony na stronie 26, pominięto jeden z czynników uwzględnionych w schemacie. Dotyczy to „Rasy”.

Zdarza się pominięcie legend z oznaczeniami zawartymi w rysunkach, choć w większości wypadków można je odczytać poprzez analogię do legend z innych ilustracji, dzięki zastosowaniu tych samych kodów graficznych w większości ilustracji. Np. ujednolicone oznaczenie dotyczące „Kobiety” „Mężczyzny” pozwala domyślić się jak prawidłowo odczytać wykres 10 na stronie 67.

Zdaniem recenzenta bardzo cenne jest podjęcie przez habilitantkę trudu autorskiego ujednolicenia graficznego schematów opracowanych przez habilitantkę i innych autorów cytowanych w monografii. Jednakowy kod graficzny znacząco ułatwia ich analizę porównawczą.

Po lekturze recenzowanej monografii habilitacyjnej nasuwają się następujące uwagi o charakterze merytorycznym:

Habilitantka z rozmysłem prowadzi badania wśród osób młodych z zamiarem zdefiniowania przyszłych potrzeb w okresie osiągnięcia przez nich wieku senioralnego. Tak postawiony problem badawczy budzi jednak pewne wątpliwości. Przeprowadzenie badań ankietowych prawie wyłącznie wśród ludzi młodych na temat ich preferencji mieszkaniowych na starość, wydaje się w naturalny sposób nieobiektywne. Nieco generalizując, można odnaleźć wśród ludzi młodych bardzo często pozytywny i wyidealizowany obraz niemal wiecznej młodości. W tej grupie osób panuje silne przekonanie, że w ich wypadku dbając zawnazas o zdrowy styl życia zasłużą na starość w dobrej kondycji. Na przeciwnym biegunie można odnaleźć wręcz skrajnie pesymistyczne wyobrażenie, o przyszłym schyłku ich życia zawarte w popularnym stwierdzeniu że „starość nie radość”. W rzeczywistości wiele z czynników determinujących komfort starzenia uzależniony jest od uwarunkowań osobniczych, w tym uwarunkowań genetycznych, kulturowych i środowiskowych. Nasze właściwe

zachowanie, np. prozdrowotne mogą nie do końca mieć bezpośredni wpływ na proces starzenia. Tym samym można mylnie określić cechy środowiska zamieszkania jako miejsca zdrowego starzenia się. Choć bez wątpienia pozytywna projekcja naszej starości i zdrowy styl życia jeszcze nikomu nie zaszkodziły.

Badania uzupełniające „Perspektywa starzenia się”, opisane na stronach 156-157 dobitnie ilustrują niedostatek analiz prowadzonych przez habilitantkę. Zdaniem recenzenta, dopiero porównanie odczucia ludzi starych i młodych odnośnie czasookresów: młodości, wieku dojrzałego oraz starości, daje szansę na bardziej obiektywizowane opisanie tego obszaru badawczego. O tyle jest to istotne, że decyzje projektowe dotyczące tworzenia przyjaznych warunków życia seniorów najczęściej podejmują projektanci w młodym lub średnim wieku. W związku z tym, nie jest zasadne poszukiwanie inspiracji projektowych opartych jedynie na wyobrażeniach własnego pokolenia. Mix młodzieńczego idealizmu z seniorskim doświadczeniem, nie tylko w tym wypadku, może przynosić dobre rezultaty.

Habilitantka bardzo mocno podkreśla wpływ nowych technologii na postrzeganie wieku senioralnego obecnego pokolenia informatycznego. Trudno nie zgodzić się z tym poglądem. Zapewne proste porównanie badań obecnych seniorów raczej słabo zaznajomionych z nowościami technologicznymi z młodym pokoleniem, traktującym innowacyjność jako oczywistość, było by trudne. Niemniej ta różnica w postrzeganiu otoczenia przez różne pokolenia występuje od zawsze i jest czymś naturalnym. Z tego powodu trudność obiektywizacji tych badań nie należy traktować jako okoliczność nadzwyczajną.

Habilitantka dość często używa określenia „przestrzeń do zamieszkania” zarówno w odniesieniu do założeń urbanistycznych, jak i przestrzeni wewnętrznych mieszkań. Oczywiście oba obszary przebywania ludzi mają wiele cech formalnie wspólnych, takich jak na przykład pojęcie wnętrza. Niemniej są to zupełnie odmienne środowiska. Dlatego może warto by wyraźnie rozróżnić badania urbanistyczne od badań architektonicznych, dotyczących wnętrz mieszkalnych.

W rozdziale 15 poświęconym implementacji metody habilitantka poddała ewaluacji trzy wybrane fragmenty Poznania. Jest to bardzo istotny element każdego badania naukowych. Zastosowanie metod analitycznych w praktyce pozwala zweryfikować zasadność przeprowadzanych rozważań teoretycznych. W rozdziale tym został czytelnie opisany cały proces ewaluacji wybranych obszarów zabudowy miejskiej. Pewien niedosyt dotyczy jednak braku graficznych analiz. Dotyczy to szczególnie analiz urbanistycznych. Praktycznie jedyną wiedzę o charakterze wybranych przestrzeni miejskich czerpiemy z dwóch zdjęć lotniczych i jednego zdjęcia z poziomu człowieka każdego z analizowanych fragmentów miasta. Byłoby niezmiernie użyteczne skonfrontowanie ocen eksperckich z faktycznym stanem przestrzennym awizowanej zabudowy. Recenzent zdaje sobie jednak sprawę, że takie poszerzenie zakresu badań wiązałoby się ze znacznym zwiększeniem nakładu

pracy i objętości monografii habilitacyjnej. Uwagę tą proszę więc traktować jako życzliwą podpowiedź ewentualnego przyszłego poszerzenia pola badawczego.

Na stronach 229-233 habilitacji zostały zaprezentowane prace studenckie, dotyczące „Mieszkania przyszłości dla seniora”. Habilitantka poinformowała, że studenci posiadają wiedzę dotyczącą „najnowszych osiągnięć badawczych z projektowaniem dla przyszłych seniorów”. Zdaniem recenzenta, zaprezentowane grafiki zdają się być jedynie intuicyjnymi wizjami bez jakiegokolwiek podbudowy naukowej. Jeśli istnieją relacje pomiędzy przedstawionymi wizualizacjami a jej naukowymi uzasadnieniami to szkoda, że nie zostały w recenzowanej monografii habilitacyjnej zaprezentowane.

Rozdział 21 poświęcony wnioskowi projektowemu budzi w opinii recenzenta pewien niedosyt. Podtytuł monografii „Projektowanie dla przyszłych seniorów” budzi nadzieję, że nie będą to tylko propozycje czysto tekstowe, ale również pojawią się pewne rozwiązania modelowe w postaci choćby schematów funkcjonalno-przestrzennych, pozwalających na wsparcie projektantów w ich konkretnych decyzjach projektowych.

Ocena osiągnięcia naukowego

Za najważniejsze osiągnięcie naukowe Pani dr inż. arch. Agaty Gawlak uznać można monografię pt. „Mieszkanie dla zdrowia, projektowanie dla przyszłych seniorów”.

Monografia ta jest wynikiem wieloletniego rozwijania zainteresowań naukowych habilitantki, dotyczących zagadnień ochrony zdrowia, a w szczególności okresu senioralnego.

Pomimo wyrażonych wcześniej zastrzeżeń i uwag należy ocenić recenzowaną monografię habilitacyjną jako bardzo wartościową pozycję wydawniczą. Pani dr inż. arch. Agata Gawlak dogłębnie przedstawiła społeczno-ekonomiczne tło dotyczące problemów senioralnych. Również bardzo wysoko należy ocenić omówienie stanu badań w tym zakresie.

Godne uznania jest również podejście merytoryczne do zaproponowanych przez habilitantkę własnych badań. Niektóre z nich są w zasadniczej części bardzo ściśle powiązane z analizami prowadzonymi przez innych badaczy, jako własny autorski wkład w ich rozwój.

Wnioski końcowe

Po zapoznaniu się z przedstawionym przez Panią dr inż. arch. Agatę Gawlak materiałem stwierdzam, że monografia pt. „Mieszkanie dla zdrowia, projektowanie dla przyszłych seniorów” jest wartościową pozycją wydawniczą. Zaprezentowane w monografii habilitacyjnej badania nad wieloaspektową oceną przestrzeni mieszkaniowej dla seniorów można uznać za wybitne

osiągnięcie naukowe wnoszące istotny wkład w rozwój dyscypliny architektura i urbanistyka.

Również osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne kandydatki należy ocenić bardzo wysoko.

Dorobek publikacyjny, rozwijane kontakty z zagranicznymi i krajowymi ośrodkami naukowymi, zdaniem recenzenta, można również uznać za bardzo dobry.

Stwierdzam, że dr inż. arch. Agata Gawlak w myśl ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce spełnia wymogi ustawowe i opiniuję pozytywnie wniosek o dopuszczenie Pani dr inż. arch. Agaty Gawlak do dalszych etapów postępowania w celu nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie architektura i urbanistyka.

Prof. dr hab. inż. arch. Waldemar Marzęcki